

تام پین

مارک فیلپ

www.ketab.ir

ترجمه

محمد قائد

فرهنگ نشر نو
با همکاری نشر آسیم
تهران - ۱۴۰۱

Thomas Paine
Mark Philp
Past Masters Series
Oxford University Press, 1989

تام پین
مارک فیلپ
ترجمه محمد قائد

نشر نو

تهران، خیابان میرعماد، خیابان سیزدهم، شماره ۱۳
تلفن: ۸۸۷۴۰۹۹۱

نوبت چاپ: اول، نشر نو، ۱۳۸۰
شمارگان: ۱۱۰۰

حروفچینی: شبستری
صفحه‌آرایی: امیر عباسی
طراحی جلد: حکمت مرادی
چاپ: غزال
ناظر چاپ: بهمن سراج

همه حقوق محفوظ است.

فهرست کتابخانه ملی

سرشناسه: فیلپ، مارک، ۱۹م. □ عنوان و نام پدیدآور: تام پین / مارک فیلپ،
ترجمه محمد قائد □ مشخصات نشر: تهران، فرهنگ نشر نو، ۱۳۹۹ □
مشخصات ظاهری: ۱۶۸ ص □ فروست: کتابخانه ادبیات داستانی □ شابک:
۹۷۸-۶۰۰-۲۹۰-۲۰۵-۲ □ وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا □ عنوان اصلی:
Thomas Paine □ موضوع: دانشمندان علوم سیاسی -- ایالات متحده
انقلابیان -- ایالات متحده؛ انقلابیان -- فرانسه -- سرگذشتنامه؛ ایالات
متحده -- تاریخ -- انقلاب، ۱۷۷۵-۱۷۸۳م؛ فرانسه -- تاریخ -- انقلاب،
۱۷۸۹-۱۷۹۹م. □ شناسه افزوده: الف. قائد، محمد، ۱۳۲۹-، مترجم؛ ب.
عنوان: تام پین □ رده‌بندی کنگره: J۱۷۸ ج □ رده‌بندی دیویی: ۳۲۰/۵۱۰۹۲ □
شماره کتابشناسی ملی: ۶۲۱۶۸۴۵

مرکز پخش: آسیم

تلفن و دورنگار: ۸۸۷۴۰۹۹۲-۴

فروشگاه اینترنتی: www.nashrenow.com

قیمت: ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال

فهرست

مقدمه / ۱

کوتاه‌نوشت‌ها / ۵

۱ زندگی و شخصیت / ۷

گذشته‌ای فراموش شده در زاد و بوم قدیمی، ۱۷۴۴-۱۷۳۷/۷ □ پین در
امریکا، ۱۷۸۷-۱۷۷۴/۹ □ پین در اروپا/ ۱۹ □ امریکای جدید/ ۳۶ □
موضوع شخصیت/ ۳۷

۲ امریکا / ۴۱

نظام قدیم/ ۴۱ □ جمهوری جدید/ ۴۸ □ اختیار فرد و منفعت عموم/ ۵۴ □
عقل سلیم/ ۵۹ □ تجارت، ثروت و دارایی/ ۶۴ □ نیروی عقل/ ۶۹

۳ اروپا / ۷۵

حقوق بشر: قسمت اول/ ۷۵ □ اصول/ ۷۷ □ قدرتِ بحث/ ۸۸ □ دعوت
به شهروندی/ ۹۲ □ حقوق بشر: قسمت دوم/ ۹۳ □ دموکراسیِ نماینده‌عامه/
۹۸ □ آرمان انقلاب/ ۱۰۴ □ خشونت انقلابی/ ۱۱۰ □ رفاه مردم/ ۱۱۲

۴ عرصهٔ ملکوت / ۱۲۵

زمینه‌های اعتقادی/ ۱۲۵ □ وحی راستین/ ۱۳۲ □ در ادامهٔ عصر خرد/ ۱۳۷ □
خداشناسی غیردینی و اخلاق/ ۱۴۴

۵ نتیجه‌گیری / ۱۵۱

زمینه‌های حقوق طبیعی/ ۱۵۱ □ شخصیت/ ۱۵۷ □ آثار/ ۱۵۹

نمایه/ ۱۶۳

مقدمه

تام پین نخستین انقلابی بین‌المللی بود. در ربع آخر قرن هجدهم، ابتدا در آمریکا و سرانجام در بریتانیا و فرانسه، به رد حکومت‌های شاهان و اشراف پرداخت و برای جایگزین‌کردنشان با نهادهای دموکراسی نماینده عامه به نبرد برخاست. او که در اصل صنعتگر بود دموکراتی نمونه به‌شمار می‌آمد بیزار از شیادی، فساد و نابرابری‌های غیرطبیعی که با نظام امتیازهای موروثی ترویج می‌شد، و به سائقه این ایمان قلبی پیش می‌رفت که مردان و زنان معمولی قادرند بر خویشتن به‌گونه‌ای حکومت کنند که حافظ آزادی و امنیت برای همه باشد. به‌طور اخص، متفکری سیاسی با افکار دست‌اول نبود، اما تحلیلش از جامعه معاصر بُرایی داشت و تجویزهایش برای نظام جدید اغلب به‌راستی پرشور و الهام‌بخش بود.

پین تنها نظریه‌پرداز سیاسی نبود. نقطه قوت او در توانایی تبدیل نوشته‌هایش به جنگ‌افزارهایی عملی برای تغییرهای بنیادین اجتماعی و سیاسی نهفته بود. من در شرح حاضر از آثارش کوشیده‌ام رابطه منسجم اصول نظری او و مهارت سخن‌پردازانه‌ای را که برای رساندن این اصول به مخاطبانش به کار می‌بست نشان بدهم. در عصری که

بازیگران سینما رئیس‌جمهوری می‌شوند و بنگاه‌های تبلیغاتی می‌کوشند برای سیاستمدارانی که مشتری آنها هستند جایگاهی همانند «ستاره‌ها» فراهم کنند، شاید از قابلیت یک فرد برای ایجاد ارتباط با مخاطبانی انبوه به گونه‌ای که روحیه سیاسی آنها را فراچنگ آورد، بدان شکل بدهد و آن را بیان کند کمی دلزده شده باشیم. این بیانگر توانایی‌های پین است که یک قرن و نیم پیش از تکامل رسانه‌های گروهی جدید از عهده این کار برمی‌آمد. نوشته‌های او از میان مردان و زنانی که کتاب‌خواند نشان به انجیل، کتاب دعا و رهسپاری زائر^۱ محدود می‌شد مخاطبانی برای آرای سیاسی فراهم می‌کرد. پین با کشاندن مخاطبانش به عرصه بحث سیاسی مستقیماً به معارضة با مشروعیت نظام‌های اشرافی و اعیانی موجود برخاست. بر این پایه بود که می‌توانست به حق ادعا کند نقشی عمده در تکامل دموکراسی نوین ایفا کرده است، هرچند که از شرایط موجود آن سخت احساس خطر کرده باشد.

دویستمین سالگرد انقلاب‌های آمریکا و فرانسه و پیدایش جمعیت‌های دموکراتیک در بریتانیا توجهی دوباره به آثار پین را ایجاد می‌کند. اما کتاب حاضر در عین آنکه همانند کتاب‌های دیگر این مجموعه مقدمه‌ای است بر موضوع مورد بحث، حاوی شرحی است بر نظریه سیاسی و مهارت سخن‌پردازی پین در حدی بسیار کامل‌تر از بیشتر آثاری که تاکنون درباره او نوشته شده (از این نظر نوشته‌های امریکایی پین در دست اریک فونر^۲ و ا.او. آلدريج پرداخت بسیار کامل‌تری یافته است). کتاب حاضر به نوشته‌های مذهبی پین هم توجهی جدی مبذول می‌دارد و می‌کوشد نشان دهد که چگونه این

۱. *Pilgrim's Progress*: اثر جان بایان (John Bunyan, ۱۶۸۸-۱۶۲۸)، واعظ و نویسنده انگلیسی. -م.

۲. Eric Foner (متولد ۱۹۴۳)؛ استاد تاریخ در دانشگاه کلمبیا در نیویورک. -م.

نوشته‌ها با آثار سیاسی پین جفت‌وجور می‌شود. این کتاب قرار نیست جای نوشته‌های خود پین را بگیرد. امید دارم آنان که بیشتر آثار او را نخوانده‌اند تشویق به این کار شوند، و آنان که با آن متن‌ها آشنا نیستند شوق تازه‌ای برای مراجعه به آنها بیابند. اطمینان دارم که هر دو دسته خوانندگان این کتاب دلایلی تازه خواهند یافت که به آثار پین احترام بگذارند و راغب خواهند شد مفاهیم ضمنی آن آثار را برای نهادها و طرز کار جوامع دموکراتیک معاصر مد نظر قرار دهند.